

[Steen.]

større Del, end Tilfældet vil blive, hvis Lovforslaget gennemføres, vedblivende hvile paa de kommunale Skatter. Jeg har ikke tænkt mig, at de Beløb, der skulde tilvebringes, for at Staten kan opfylde den Del af Opgaven, som den paatager sig, skulde tilvebringes ved en større Udskrivning af nye Skatter.

Jeg maa hævde, at hvis der er noget Omraade, hvor der er et forsvarligt Grundlag for Staten til at laane Penge til Løsning af en Opgave, saa er det her. Jeg vilde ønske, at der for de Opgaver, Staten ellers kan komme til at laane Penge til, vilde være et lige saa rimeligt Grundlag.

Den højtærede Minister udtalte, at overfor Arbejdsløsheden vil en Lov som den foreslaaede betyde meget lidt, og at vi i saa Henseende vil blive skuffet. Men den højtærede Minister kan ikke gøre Lovforslagets Virkninger op paa den Maade, som han gjorde, idet han ved Udregningen af, hvad det økonomisk vil betyde for Staten, anvender det Maksimumsbeløb, vi stiller Forslag om, og saa siger: Saa stor vil Skattebyrden blive, og bagefter paastaar, at det med Hensyn til Arbejdsløsheden ikke vil betyde ret meget. Thi Forudsætningen for den første Argumentation er jo, at Beløbet anvendes; og anvendes det virkelig, betyder det, at 10 000 Arbejdere kan komme i Arbejde alle Arbejdsdage Aaret rundt for det Beløb, som Ministeren for Statens Vedkommende regner med Renterne af, det vil altsaa sige Halvdelen af de ufaglærte Arbejdere, som officielt opgives som arbejdsløse i Dag. Efter vor Opfattelse er det ikke nogen ringe, men en overordentlig betydningsfuld Lettelse.

Endelig fremfører den højtærede Minister nogle Betæneligheder med Hensyn til den tekniske Gennemførelse. Han siger, at Kommunerne raader ikke over den fornødne tekniske Indsigt til at gennemføre dette, og at der maatte ansættes en hel Masse Embedsmænd, som om 3 Aar vilde være ledige igen. Nu ved jeg nok, at den højtærede Minister er Ekspert i at køre lidt frem og tilbage med Ansættelse og Afsættelse af Embedsmænd, men her vilde der nu ikke blive Anvendelse for disse særlige Evner. Der er ikke det mindste i Vejen for, at Kommunerne, som har udført Grundforbedringsarbejder i den Udstrækning, som hidtil har været Tilfældet, vil kunne faa fornøden teknisk Assistance gennem den Indsigt, Amterne raader over. Saa det Punkt tror jeg ikke i nogen Maade vil volde Vanskeligheder.

Jeg skal ikke ved denne Lejlighed komme ind paa Betragtninger, der kan give rimelig Anledning til, at hele det principielle Spørgsmaal om Arbejdsløshedens Problem rejses paa ny. Jeg skal overfor det, der her er fremført, kun sige, at naar man ser de store Anstregelser og de betydelige Vanskeligheder, Kommunerne har ved gennem Fremskaffelse af Arbejde at komme de ulykkelige Mennesker til Hjælp, som ellers er berøvet enhver Mulighed for at eksistere ved Arbejde, saa er Problemet af den Karakter ogsaa set ud fra et almindeligt samfundsmæssigt Synspunkt, at en Hjælp fra Statens Side som den, der her er stillet Forslag om, maa siges at være rimelig.

Nørskov: Vejene her i Danmark har lige fra Middelalderen og gennem de følgende Aarhundreder været i en yderst sørgelig Forfatning. Ganske vist var der enkelte af vore Konger, der anlagde Veje, men der var den Omstændighed derved, at disse Veje i lang Tid var utilgængelige for det almene Folk. Det var egentlig først under Christian den Syvende, at Vejvæsenet her i Landet fik rigtig Plan og Forberedelse, idet der omkring 1791 indkaldtes 3 franske Ingeniører til at lede Anlægget af Landeveje her i Danmark, og ved Forordningen af 13. December 1793 bestemtes det, at Vejene skulde lægges efter et bestemt System, samtidig med at de byggedes efter rationelle Principper.

Herved gives Grundlaget for al senere Udvikling og Omformning af vore Veje, idet den gamle Forordning bestemmer alt vedrørende Vejene, deres Bredde, Grøfter, Rækværk, Broer o. s. v. Vejene deles herefter i 3 Klasser: 1ste Klasse var Hovedlandevejene, som forbandt Provinsbyerne indbyrdes og stod under Staten, 2den Klasse var de Veje, der førte til Købstæderne og laa under Amtskommunen, og endelig var der Biveje af rent lokal Betydning, der efter deres Bestemmelse benævntes Kirke-, Mølle-, Sogneveje o. s. v., og som stod under Sognekommunens Forsorg. Denne Deling er ved Lov af 21. Juni 1867 forandret saaledes, at de første Vejklasser under fælles Benævnelse Landeveje er underlagt Amterne.

Efter Aaret 1793 tog man straks fat paa Arbejdet, men den følgende Krig med England og de Vanskeligheder, Landet senere kom ind i, hemmede Arbejdet i høj Grad. En Overgang optoges man af Planer og Forslag om i Stedet for at anlægge de dyre Landeveje at fremhjelpe Sejladsen paa vore mange Aaer, men denne Bevælgelse